

Világ proletárjai egvesüljete

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 300. SZÁM

ARA 50 FILLER

SZERDA, 1953. DECEMBER 23.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről

A magyar parasztság helyzete a felszabadulás után melyreható, történelmi jelentőségű változás ment végbe. A Szovjet Hadsereg győzelmei nyomán hazánk felszabadult az idegen elnyomás, a kapitalisták és földbirtokosok uralma alól. A Magyar Dolgozók Pártjának vezetésével és munkásosztályunk testvéri segítségével a magyar dolgozó parasztság örökre megszabadult a sokszázéves elnyomástól, a jogfosztottságtól és a bankok uszorájától. A munkásosztály vezetésével végrehajtott a földreformot és megvédte a kiosztott földet a volt földesurakkal szemben, majd a falu új életének úttörői, a parasztság százai megindultak a szocialista nagyüzemi gazdálkodás, a termelőszövetkezeti mozgalom útján.

Miközben azonban iparunk termelése megháromszorozódott, a mezőgazdasági termelés alig muja felül a felszabadulás előtti alacsony szintje fölött. Aránytalanul kevés eszközt fordítottunk a mezőgazdaság fejlesztésére s emellett számos helytelen intézkedés zavarta a nyugodt, biztonságos, jövedelmező termelést.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége 1953. júniusi ülésének határozata és a kormányprogram nyomán végrehajtásra kerülő kormányrendeletek már eddig is lényegesen javították mind az egyéni dolgozó, mind a szövetkezeti parasztság helyzetét és termelési kedvét. A különböző hátralekövetései, az adomérséklés, az

ingyenes állatorvosi kezelés, a szerződéses termelés kedvező feltételei, a forgalmi korlátozások megszüntetése, de különösen a több évre szóló begyűjtési rendszer kedvezményei, a béradasi kötelezettségek leszállítása, — újabb lehetőségeket tárta fel a paraszti termelés fokozására és jövedelmezőségére.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa határozata a mezőgazdasági termelés nagyarányú fellendítését célozza. A mezőgazdaság fejlesztésének programja fokozatosan megteremtí a jómódú életet, virágzó mezőgazdaságot, a város és a falu bőséges élelmiszerellátását, a munkás-paraszti szövetség továbbfejlesztését. E program végrehajtása emeli a növénytermelés és állattenyésztés hozamát, emeli a dolgozó parasztság jövedelmét, emeli a munkások, a dolgozó parasztság, az értelmiség, az alkalmazottak, minden dolgozó réteg életszínvonalát.

A mezőgazdasági termelés általános fellendítésével el kell érni, hogy a következő években biztosítva legyen a lakosság bőséges ellátása kenyérrrel és liszttel, hússal és zöldséggel, tejvel, burgonyával, zöldséggel és borsal.

A Központi Vezetőség és a Minisztertanács elhatározta, hogy a program végrehajtása érdekében a következő három év alatt mintegy 12—13 milliárd forintot fordít a mezőgazdasági fejlesztésére.

I.

Dolgozó népünk életszínvonalának emelése érdekében a mezőgazdasági termelés minden fontos területén harcot kell indítani a többtermelés, a nagyobb hozam eléréseért, a mezőgazdasági termelés általános fellendítéséért.

1. A mezőgazdasági termelés fellendítése célkitűzésének megfelelően nagy gondot kell fordítani az egyes mezőgazdasági ágak arányos fejlesztésére s meg kell szüntetni azokat az aránytalanságokat, amelyek az eddigiek során az egyes ágazatok között fennálltak és gátjai voltak a mezőgazdasági termelés fejlődésének.

a) Meg kell szüntetni a növénytermelésben belüli kenyérgabonafélék háttérbe szorítását. A kenyérgabonaterületének növelése mellett a legfontosabb kenyérgabonafélék, a búza és a rozs számára kell biztosítani a legjobb feltételeket, megfelelő előveteményt, a műtrágya jelentős részét, valamint egyéb eszközöket.

b) A növénytermelés és állattenyésztés közötti aránytalanságokat fel kell számolni, azaz növelni kell a takarmánytermelést, figyelembevéve az állattalomszámot. Ezzel lehetőséget kell teremteni az állati termékek mennyiségének növelésére.

c) Nagyobb gondot kell fordítani olyan fontos mezőgazdasági ágak fejlesztésére, mint a szőlő, gyümölcs, továbbá a magtermelés, amelyek az elmúlt években háttérbe szorultak.

d) Szakítani kell a helyi adottságokat figyelembe nem vevő tervező és irányító munkával. Az ország egyes körzeteiben elsősorban azoknak a növényeknek és állatfajoknak, a termelési, illetve tenyésztési körülmények, amelyek a vidék adottságainak megfelelnek.

e) Különös gondot kell fordítani a mezőgazdasági fejlesztésre Budapest és a többi ipari városok körüli területeken, ahol a fő figyelmet a zöldségfélék termelésére, továbbá a tejel- és szarvasmarhatenyésztés fejlesztésére kell fordítani.

f) Figyelembe kell venni a mezőgazdasági termelés fejlesztése növeli a munkaerőszükségletet. A munkajányos növények egyes területek közti helyes elosztásával, továbbá a munkajányos folyamatok fokozottabb gépesítésével a munkaerő-kérdést meg kell oldani.

2. A mezőgazdasági termelés általános fellendítése és az egyes ágazatok közötti helyes arányok kialakítása érdekében tovább kell fokozni a termelőszövetkezeti tagok és az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztság érdekeltségét, a mezőgazdasági termelés növelésében.

a) A párt- és kormányzati szervek örökösnek az új, több évre megállapított, csökkentett béradasi kötelezettség szigorú betartása felett s ezzel növeljék a mezőgazdasági termelés biztonságát.

b) A termelési szerződéseket az önkéntesség elve alapján kell kötni és meg kell akadályozni minden erőszakoskodást. Feltétlenül biztosítani kell, hogy olyan terményeknél, ahol csak a termelés egy részére kötnék szerződést (zöldség, gyümölcs stb.) a szerződéses kötelezettség teljesítése után teljesen szabad legyen a termények forgalma.

c) A termelőszövetkezetek és egyéni gazdálkodó dolgozó parasztság számára a földművelés és állattenyésztés fejlesztéséhez termelési segítséget kell nyújtani. Biztosítani kell részükre nemessített vetőmagot, tenyészállatot, apaállatot, napos csibét, silóépítési anyagot, műtrágyát, melegágyi keretet, rézgátlót és egyéb növényvédelmi szereket, továbbá kisgépeket, mezőgazdasági felszerelést, eszközöket és alkatrészeket (eke, vetőgépet, rosta, henger, fogas, hártípermező, metszőolló stb.); az építkezésekhez építőanyagot, esztergát, téglát, meszt és fát; czenkivű 1951—56 között évente legalább 20.000 darab szekeret és 20.000 darab szekér előállításához szükséges alkatrészt; továbbá 18.000 darab lószerszámot.

A bel- és külkereskedelmi minisztérium, valamint a SZOVOSZ elnöke ezeket az anyagokat és eszközöket az állami és szövetkezeti kereskedelem útján szabadon hozza forgalomba.

d) Tovább kell fejleszteni a termelőszövetkezetek munkaerőszükségletét és jövedelemelosztási rendszerét, hogy a termelőszövetkezeti tagokat jobban ösztönözze minőségi munkára, a termésátlagok és hozamok fokozására.

Az állami gazdaságok és gépállomások dolgozóinak a bérrendszerét úgy kell megváltoztatni, hogy érdekelték legyenek a termelésátlagok és hozamok növelésében; ennek érdekében ki kell terjeszteni a természetbeni prémiumokat is.

e) A mezőgazdaságban dolgozókat, a termelőszövetkezeti tagokat, dolgozó parasztoikat, az állami gazdaságok és gépállomások dolgozóit kiváló terméseredmények és hozamok elérése esetén kitüntetésben kell részesíteni. A kimagasló terméseredményeket elért dolgozóknak az eredmény nagyságától függően a Szocialista Munka Hőse címet, a Munka Vörös Zászló Erdemrendjét, a Munka Erdemrendjét, a Szocialista Munkáért Erdeméremet és a Munka Erdeméremet kell adományozni, továbbá a kiváló állattenyésztő, kiváló növénytermelő, kiváló kertész, mezőgazdasági kiváló dolgozója, állami gazdaság kiváló dolgozója, gépállomás kiváló dolgozója, Azoknak a termelőszövetkezeti tagoknak, akik három éven keresztül kimagasló eredményt vesznek ki részüket a közös munkából és évente legalább 300 munkaegységet teljesítenek, a földművelésügyi miniszter „Kiváló termelőszövetkezeti tag” jelvényt adományozzon.

Azoknak az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztoznak, akik példászerű gazdálkodást folytatnak, a földművelésügyi miniszter „Mintagazda” — jelvényt adományozzon.

3. A mezőgazdaság fejlesztésére irányuló e rendszabályok lehetővé teszik, hogy az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek nagy termésátlagaikkal, az állattenyésztés hozamának gyors növelésével, nagyobb jövedelmezőségükkel, a tudomány és agrotechnika legfejlettebb módszereinek alkalmazásával bizonyítsák fölényüket a mezőgazdasági termelésben.

Azoknak az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztoznak, akik példászerű gazdálkodást folytatnak, a földművelésügyi miniszter „Mintagazda” — jelvényt adományozzon.

II.

A talaj termőerejének fokozásáról és talajvédelméről

A talaj termékenységének szakadatlan növelése mezőgazdasági termelésünk fejlesztésének, a hozamok fokozásának alapfeltétele.

Hazánkban a felszabadulás előtt a földbirtokosok és kapitalista bérlők kizsárolták a talajt. Kapitalista viszonyok között világszerte ma is egyre inkább pusztul a talaj termőereje, mert ez elkerülhetetlen következménye a maximális nyereségért folytatott használatnak. Csak a szocializmusban lehet a talaj pusztulását megállítani, termékenységét állandóan növelni. Országunkban is lehetővé vált — mindenekelőtt a gépesített, nagyüzemi termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban — a tudományos földművelés segítségével a talaj termékenységének fokozása, amely a termelés emelésének legfontosabb feladata. Ezért:

1. A mezőgazdaság dolgozóit a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok elérése érdekében a trágyázás terén a következő néhány év során érjenek el gyökeres javulást.

a) A termelőszövetkezetek, egyéni gazdálkodó dolgozó parasztság és állami gazdaságok évenként végezzék el szántóföldjüket együttesen az istállótrágyázást. Az istállótrágyázásnál a növények fontosságát sorrendje a következő legyen: őszi takarmánykeverékek, cukorrépa, burgonya, takarmányrépa, kender, kukorica, napraforgó. Sovány talajon az őszi gabonafélék alá is ajánlatos holdanként 70—100 mázsa istállótrágyát adni.

b) A termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok haladéktalanul szervezzék meg a trágya helyes kezelését és idejében való felhasználását. A trágyakazlak lehetősége a trágyázásra kerülő tábla szélén kell elhelyezni, nedvesen és tömöttön rakva. Trágyakedjenek az istállótrágya nyersfoszfátos crjesztésére, a trágya minőségének további javítására. Erre a célra a nehézipari miniszter biztosítson évente 20 ezer mázsa csontlisztet és nyersfoszfátot.

A termelőszövetkezetek gyűjtésük össze a háztáji gazdaságokban termelt istállótrágyát is. A közgyűlés ezért a trágyaért állapítson meg pénzbeli, vagy természetbeni térítést.

Az egyéni gazdaságokban 16 fordítanak gondot a helyes kisüzemi trágyakezelésre: a trágya tiprására, vagy fedőlapos takarására és öntözésére.

A megyei és járási tanácsok szervezzenek szelvényes ellenőrzést a helyes trágyakezelés és felhasználása érdekében.

c) A termelőszövetkezetek, az egyéni gazdálkodók és az állami gazdaságok a felgyülemlett, tápláló anyagvesztésnek kitett szerves trágya készletet, a tél folyamán összegyűlt istállótrágyával együtt legkésőbb 1954. április végéig hordják ki a földre és szántás alá, vagy a nyári felhasználásig kazalban raklatározzák. A jövőben az istállótrágyát mindenütt a nyári és őszi szántásnál használják fel.

d) A könnyűipari miniszter és a helyi tanácsok tőzeges rekáltrágya termelését 1954. évben 2.500.000 mázsa, majd 1956-ban 3 millió mázsa fokozzák. Az egyéb szerves hulladékok (komposzt) előállítását 1956-ban 2.100.000 mázsa kell emelni. A begyűjtési miniszter gondoskodjék arról, hogy az ipari szerteszétlaktákban a friss trágyát tözeggel komposztozzák s így évi 2 millió mázsa tőzeges sertés-trágyát állítsanak elő. Az előállított sertés-trágyát egységes áron kell forgalomba hozni, elsősorban szőlők, gyümölcsösök, zöldségfélék, rétek és legelők trágyázására.

Két és fél millió forintos beruházással fokozni kell a tőzegtermelés gépesítését és évente 2 millió mázsa jöminőségű tőz eget kell trágyatermelés céljára adni.

e) Elsősorban a homoktalajon, de az ország egyéb termőföldjein is, 1954-ben 50 ezer kat. holdon zöldtrágyázást kell végezni, főleg somkóró, csillagfűt és szegletes-lednek vetésével. A zöldtrágyázást három év alatt 500.000 kat. holdra kell kiterjeszteni. A kettős termelést — az öntözéses területek, valamint az ország nyugati részeinek kivételével — a zöldtrágya növények vetésével, a talajerő fokozásának szolgálataiba kell állítani. A termelőszövetkezetek és az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztokek termeljenek saját használatra — és eladásra is — somkóró, csillagfűt.

(Folytatása a 2. oldalon.)

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről

(Folytatás az 1. oldalról)

fürt és szegletes-lednek vetőmagot. A szükséges vetőmagot a termelősövetkezeteknek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztnak hitelt kell adni az alatti feltétellel, hogy a somlóvetőmagját három év alatt, a többi növény vetőmagját pedig két év alatt természetben adják vissza.

f) A nehézipari, a bel- és külkereskedelmi miniszter 1954-ben 3.480.000, 1955-ben 4.900.000 és 1956-ban hatmillió mázsa műtrágya gyártását, illetve behozatalt biztosítsa, melyből kb. 45 százaléka nitrogén-műtrágya legyen.

A földművelésügyi miniszterium ismeresse széles körben a műtrágyázás hasznosságát az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztnak és termelősövetkezeti tagok között.

g) A nitrogén-műtrágyát elsősorban az őszi kalászosok koratavaszi fejtrágyázására, azután a cukorrépa, burgonya, rizs, zöldség, dohány, kerti növények, szőlő, gyümölcs, takarmánynövények, valamint a rétek és legelők trágyázására kell felhasználni. A foszfor- és kálium-műtrágyákat tavasszal főként az ipari növények sortrágyázására, a kukorica és a burgonya fészelttrágyázására, valamint a pillangósnövények, rizs, zöldség, gyümölcs és szőlő alá, ősszel pedig elsősorban az őszi kalászosok alaptrágyázására kell felhasználni.

A könnyűipari miniszter a szovjet tapasztalatok alapján Kraybig Lajos Kossuth-díjas akadémikus módszere szerint a többszörös hatású szerves anyagokkal szemcsézett szuperfoszfáttól és keverék-műtrágyákból 1954-ben 300.000 mázst, 1956-ban pedig egymillió mázst állítsanak elő. A szervesanyagokkal szemcsézett szuperfoszfátot mázsként 50 forint... áron kell szabadforgalomba hozni. Emellett javasolni kell, hogy a termelősövetkezetek és az állami gazdaságok házállig is szemcsézzék a poralatti szuperfoszfátot.

h) A felhasználásra kerülő műtrágyaféleséget és mennyiséget a talaj és termelt növény igényének figyelembevételével kell megállapítani. A mezőgazdasági tudományos és szakoktatási intézmények, valamint az agronómusok adjanak minden termelőnek részletes műtrágyázási tanácsokat, létesítsenek az állami gazdaságokban és a termelősövetkezetekben műtrágyabemutató parcellákat, ahol a dolgozó parasztnak a gyakorlatban győződhetnek meg a helyes műtrágyázás eredményességéről és alkalmazásának módjáról.

A géppálmásokon, az állami gazdaságokban és a nagyobb termelősövetkezetekben laboratóriumokat kell létesíteni és az agronómusok a talajvizsgálatot végezzék ingyenesen a termelősövetkezeteknek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztnak.

2. A tudományos talajművelés alkalmazásáról országos jelentőségű meg kell növelni talajaink termékenységét, kihasználva a gépesített nagyüzemi termelés korlátlan lehetőségeit a termelősövetkezetekben és az állami gazdaságokban, valamint az egyéni paraszthatalmasok e téren még kihasználhatatlan lehetőségeit.

a) A gabonafélék tarlóját a szárazság és gyomok elleni védekezés céljából az aratással egyidőben, vagy közvetlenül az aratás utáni napokban — laza, homokos területek kivételével — mindentűnt meg kell hántolni. A cséplés idején már 1954-ben legalább 5000 traktor, kettős műszakban csak tarlóhántást végezzen. Ezért a földművelésügyi, valamint a kohó- és gépipari miniszter 1956-ig 1500 darabban növelje a villamos cséplőberendezé-

sek számát. Ki kell javítanunk és cséplésre kell beállítani az összes, csak álló munkára alkalmas traktorokat és a gőzgépes, vagy robbanómotoros lokomobilo-

b) Az őszi mélyszántást — a laza, homokos, erősen szikes, vízjárásos és lápi talajok kivételével — a tavasszal bevetésre kerülő összes szántóföldeken, az eddigigén korábban, lehetőleg szeptember és október hónapokban kell elvégezni a legkésőbb november végéig be kell fejezni. A termőréteget a szántás fokozatos mélyítésével vastagítani kell.

c) A nedvességet megőrző, helyes mezőgazdasági eljárásokat mellett a szárazság elleni küzdelemben az eddigigén nagyobb mértékben kell kiterjeszteni az öntözést.

Az öntözött területeket 1954-ben 50.000 kat. holddal, 1956-ig pedig további 110.000 kat. holddal kell megnövelni, részben a nagy állami öntözőrendszerek továbbfejlesztésével, részben a helyi öntözési lehetőségek nagyobb mérvű kihasználásával.

Az öntözött területeken elsősorban rizst, zöldséget és kapásnövényeket, valamint szőlő- és karmánynövényeket kell termelni.

3. Rendszeresen védeni kell a talajt a víz és a szél pusztításától. Nagyon gondot kell fordítani a patakok és vízforrások szabályozására, az árvízárkok megelőzése érdekében. Lejtős területeken vízszintes talajműveléssel, fásítással, évelő fűvek vetésével, indokolt esetben sáncolással, továbbá bőséges trágyázással kell megakadályozni a talaj lemosódását. A laza homokos és tőzegtalajokon megelőző gondoskodni kell mezővédő erdősávok, facsoportok telepítéséről. Ennek elősegítésére a facsemőkerteket ingyen kell a termelőknek juttatni. Addig, amíg a fapászta védőhatása érezhetővé nem válik, a szél által veszélyeztetett területeken sávot vetést kell alkalmazni.

A gyenge termőerejű homokterületeket — főleg a buckákat — lehetőleg szőlővel, vagy gyümölcsfákkal kell betelepíteni.

4. A többszázézer kat. hold savanyú és szikes talajon a talajjavítás ütemét jelentősen meg kell gyorsítani és a következő három év során 180.000 kat. holdon talajjavítást kell végezni.

a) Elsősorban a dunántúli

erősen savanyú talajokat, az alföldi régi agyagokat, a szántókban lévő szikes földeket, az öntöző rendszerekbe eső savanyú és szikes talajokat kell megjavítani, továbbá meg kell kezdeni a szikes legelők és rétek feljavítását.

Ezenkívül a tisztántúli mésztelen, szikes, továbbá a Dunai-Tiszaközi szódatalajú legelő- és réteken a helyi tanácsok, a termelősövetkezetek és az állami gazdaságok a helyi erőforrások felhasználásával végezzenek meszeztést, a legelőket sáncolják körül (skatulyazzák) a téli csapadékviz visszatartására. A meszes alutalajú szikes földeket digózással javítsák meg.

b) A kohó- és gépipari miniszter, illetve a bel- és külkereskedelmi miniszter 1956-ig gondoskodjék 28,7 millió forint értékű talajjavító gép gyártásáról, illetőleg behozatálról. A talajjavításhoz szükséges anyagok azok vasúti szállításának költségeit az állam viseli.

Meg kell kezdeni mintegy 170 ezer kat. holdnyi láptalaj hasznosítását. A keszthelyi, a magyarvári mezőgazdasági kísérleti intézet és az országos vizügyi főigazgatóság 1954 december 31-ig dolgozza ki a láptérületek hasznosításának tervét.

5. Az állami gazdaságokban és termelősövetkezetekben gyorsabban kell rátérni a korszerű, évelő, pillangós és fűkeveréket is alkalmazó vetésforgók bevezetésére. A mezőgazdasági tudományos intézetek és főiskolák dolgozzanak ki saját tájegységeik legjobbban megfelelő vetésforgókat s a helyi tanácsokkal, a géppálmásokkal együtt segítsék azok gyakorlatban való bevezetését. A szükséges fűmagvak termelését az állami gazdaságokban és termelősövetkezetekben kell megszervezni.

Az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztnak javasolni kell az egyszerű vetésforgó, illetve helyes növényi sorrend betartását. A földművelésügyi miniszterium és a helyi tanácsok adjanak a termelősövetkezeteknek segítséget, hogy a helyes vetésforgó bevezetésével egyidőben alakítsák ki az állandó jellegű termelőbrigádokat. A brigádok területét a vetésforgó ideje alatt lehetőleg ne változtassák. A szántóföldi brigádok tagjait a vetésforgó betartásában és a talaj termelőképességének állandó növelésében érdekelt kell tenni.

III.

A gabonafélék, különösen a búza és a rozs termelésének fejlesztéséről

A felszabadulás óta a gabonafélék vetésterülete — az ipari növények, különösen pedig az olajnövények termelésének kiterjedése következtében — csökkent s alatta maradt a megegyező sokéves átlagnak.

A legfontosabb kenyérgabonaféle, a búza termésátlaga az utóbbi hat évben meghaladja a felszabadulás előtti tíz év átlagát, mégis rendkívül alacsony és messze elmarad az élenjáró termelősövetkezetek, egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztnak és állami gazdaságok eredményeitől. Míg az elmúlt évben a búza országos termésátlaga kat. holdanként 9,5 mázsa volt, a székelyi Schönerherz 17,8 mázst ért el, míg a rozstermés átlaga 7,4 mázsa volt, a mezőbényei Előre tsz 20,7 mázst, ösztárpábról 12,1 mázsa országos átlag mellett a péri Béke tsz 29,8 mázst takarított be kat. holdanként.

Az alacsony országos átlagok

oka mindenekelőtt a termelési eljárások helytelen alkalmazása.

A búza és a rozs előveteménye országosan csak mintegy 32—35 százalékban megfelelő. A talaj-előkészítés általában gyenge s a fokozott követelményeknek nem felel meg. A trágyázását a gabonaművek, főként a búza igényét nem veszik figyelembe, az elővetemények trágyázatlan talajra kerülnek. A műtrágya felhasználása a szocialista üzemekben sokszor szakszerűtlen s így kevésbé eredményes. A vetőmag előkészítése: a tisztítás, csávázás nem kielégítő. Az egyéni termelőknél csak nedves csávázó szer állt rendelkezésükre ami nehézkes, a csávázást ezért gyakran rosszul, sőt egyáltalában nem végezték el. Elhanyagolták a gabonafélék növényápolási munkáit, a vetések emiatt erősen elgyomosodtak.

A szervezési hibák következtében a vetés általában megke-

szesítve van, a sekély vetésekben a téli fagy, a tavaszi szárazság nagyobb károkat okoz. Kevés a nagyüzemi termelés igényének megfelelő vetőgép. Az egyénileg termelőknél is kevés vetőgépük van, emiatt sok a kézi vetés.

A nemesített vetőmagvak használatát s az ezt elősegítő vetőmagcsere nem elég széleskörű.

A földművelésügyi miniszterium és a helyi tanácsok a vetési munkákat nem szervezik meg kielégítő módon. A sok kapcsolódó és szablonos intézkedés folytán gyenge a munkák minősége.

1. Mezőgazdaságunk legfontosabb feladata a gabonafélék, különösen a búza terméshozamának erőteljes fokozása, hogy a lakosság ellátását kenyérrel, liszttel és tésztafélekkel állandóan és bőségesen biztosítani lehessen. Ennek érdekében:

a) A kenyérgabonafélék (búza és rozs) vetésterületét a következő években az elmúlt hat év átlagához képest mintegy 100.000 kat. holddal kell növelni. Tehát évente el kell vetni 3.440.000 kat. hold kenyérgabonát, amiből mintegy 73—75 százalék legyen a búza.

A kenyérgabonafélék országos termésátlagát az elkövetkező három év alatt az elmúlt hat év átlagához képest 1—1,5 mázssal kell emelni. Az állami gazdaságok és a termelősövetkezetek nagyüzemi termelési lehetőségeinek kihasználásával, természetátlagukat ennél lényegesen jobban emeljék. A búzát, rozst azokon a legjobb termőterületeken vetésék, ahol a legnagyobb termést adják. A laza homoktalajokon a rozs legyen a fő kenyérgabonánövény, minden más talajon pedig a búza.

Nemesített búzafajtáink közül elsősorban a bánkúti 1201-es és Fleischmann 481-es búzafajták, rozsfajtáink közül pedig a kisvárdai és a lovászpatai nemesített fajtákat kell termelni.

b) Az árpa vetésterületét a hat éves átlaghoz képes 28.000 kat. holddal kell növelni, hogy elérje a 800.000 kat. holdat. Ezen belül az ősziárpa 60—62 százalék legyen.

Az árpatermés országos átlagát az elmúlt hat év átlagához képest mintegy 1—1,5 mázssal kell emelni.

Nemesített ősziárpa fajtáink közül főleg a Béta ősziárpat kell termelni, a tavasziak közül pedig általában az el kell terjeszteni a Friedrich-féle 104-es, továbbá a Friedrich-féle 101-es és a peresztyei sórárpafajtákat.

2. A gabonafélék nagyobb terméshozama érdekében a következőket kell tenni:

a) A legjobb előveteményeket elsősorban az őszi kenyérgabonafélék, különösen a búza részére kell biztosítani. A vetésforgó keretében a kevésbé jó előveteményeket, különösen a kukoricát, istállótrágyázásban kell részestenni, a búzát megelőző kukoricát korábban kell vetni, gondosabb növényápolásban kell részestenni, főleg pedig el kell végezni az augusztusi gazoló kapálást.

A kevésbé megfelelő elővetemények után következő rosszul áttelelt búzákat tavasszal fejtrágyázzni kell. A földművelésügyi miniszterium fejtsen ki széles propagandát a búza helyi trágyákkal (komposzt, érett istállótrágya, baromfi trágya, stb.) való fejtrágyázására.

b) A gabonafélék, elsősorban a búza és a rozs, ülepdedt, vagy tömörített és beérett talajokba kerüljenek. A szocialista szektorban, ahol a helyi körülmények megengedik, s az elővetemények gépi erővel végzett őszi mélyszántást kaptak, a terület megfelelően gyommentes, el kell ter-

jeszteni a kultivátorral, tárcsával, vagy más megfelelő talajművelő eszközzel végzett forgatás, illetve szántás nélküli — vetőágy készítését. Laza homokon azonban nem hagyható el a mély, vetőszántás s itt feltétlenül alkalmazni kell a vetőszántások hengerezését is.

c) Az országos vetési határidők helyett a fő termelési tájakon — az elővetemények figyelembevételével — ajánlani kell a legjobb vetési időt. Az agronómusok felelősen döntsék el a vetési időpontját úgy, hogy az őszi gabonaféléket korábban vessék el. A vetést az ország egész területén minden évben október 31-ig be kell fejezni.

A gabonafélék vetésénél töredéki kell a sűrű sorú (6—8 cm, sorintervallus) vetőgépek használata. Ajánlani kell a gabonafélék keresztvetett sorú vetését, ami az elmúlt évek tapasztalata alapján jelentős terméstöbbletet hozott.

d) Kötelezővé kell tenni minden termelő számára a gabonafélék vetőmagjának tisztítását és a búza csávázását. A bel- és külkereskedelmi miniszter megfelelő mennyiségű hatékony, nedves és porcsávázószert hozzon forgalomba.

A vetőmag minőségének ellenőrzésére és a kat. holdanként legmegelőbb vetőmagmennyiség megállapítására az állami gazdaságokat és géppálmásokat két éven belül egyszerű vetőmagvizsgáló felszereléssel kell ellátni. A géppálmások, a termelősövetkezetek és egyéni termelők részére díjtalanul végezzék a vetőmagvizsgálatot.

e) A nemesített gabonavetőmagvakat úgy kell elszaporítani, hogy a felújítás 4—5 évenként országosan megtörténhessenek.

Uj, bővebb termő, jobb minőségű, gépi aratásra alkalmasabb, bőségeseknek ellenállóbb, törzskönyvezett gabonafajta előállítását százezer forintig terjedhető jutalommal kell részestíteni.

f) Meg kell javítani a gabonaművek növényápolási, főleg gyomirtási munkáit. A laza talajok rozsvetésétől eltekintve szükség esetén el kell végezni az őszi gabonafélék tavaszi fogasolását, felgágyás után pedig a hengerezést. Országosan kötelezővé kell tenni minden termelő számára az acaolást, 1954-ben meg kell kezdeni a gyomirtó vegyszerek használatát.

3. 1954-ben az aratást az állami gazdaságokban 70 százalékig, a termelősövetkezetekben pedig 50 százalékig kell gépesíteni. A következő években ezt fokozatosan növelni kell.

4. A rizs vetésterületét a rendelkezésre álló öntözővíz mennyisége, valamint a termelés egyéb szükségleteinek kielégítése alapján az 1953 évhez képest 1954-re 49 százalékkal, az elkövetkező három év alatt pedig fokozatosan 80 százalékkal kell növelni. Rizsfajtáink közül általánosságban „Dunghán Shali” és a „Szegedi szakállas” fajtákat, az északi rizsvidéken és egyes kijelölt rizsterületeken a krasznodári rizsfajtákat kell termelni.

A rizs termelésébe az eddiginél nagyobb mértékben kell bekapcsolni a termelősövetkezeteket és az egyéni termelőket.

A földművelésügyi miniszter 1954 január 31-ig vegye nyilvántartásba azokat a rizstelepeket, ahol a barnulásos megbetegedés kártétele megállapítható volt. Ezeneken a területeken — az 1954 évben rendelkezésre álló vetőmagmennyiség erejéig — barnulásos megbetegedéssel szemben ellenálló rizsfajta vetőmagját kell elvetni.

(A minisztertanács határozatát holt napi számunkban folytatjuk.)

Sokat... Bedőri... lakik... adunk... elsők... seben... tonjard... lgy visz... község... munkáját... térium... leg a... megford... mert éri... a község... Bedő... senkit... iránti... sére. Senk... mazi... jést. Hogy... ez a falu... közötti... Nem hagy... zottságot... jai. A be... ság itt... nem sere... nek. Hete... ják most... mi a soro... Segit ebb... ság is. Sz... a tanác... nésztagok... gozói.

Ha kötele... ni, akkor... járnak és... Beadásh... első... Mo... das dolgoz... bizottság... Miklós 17... 7 holdas... 5 holdas... bedőrek sz... példát... A begyű... mellett eg... Szinte be... ezek a do... rgtón ért... ha valami... Olyan ez... te — mint... gyorós Ján... címke e... Erti is a... seli a falu... nost lelti... az ős foly... magas ki... a begyűi... gyűjtés... tető jeive... Erre a ki... hanem az... Nem vő... utóbbi... ber 6-án... lent meg... ték a taná... kérnek a... falu vezet... a tanács... gel és jav... kodnak. It... ság sikere... csolat, az... csülés cs... program... Sok más... is tűnt, m... ezek a nag... rgen az... fel utaz... meggyőző... ezek a sz... vtelijegye... zonyaság... ség vezető... meg, hogy... teremtenek... ják a fels... szélesítés... közötti ka... — ami na... A bedő... m bizak... tiben...

A bedői begyűjtési állandó bizottság ismerteti az új begyűjtési rendszert

Sokat hallottunk, olvastunk Bedőről. Kicsi község ez, alig lakik benne 900 lélek. Már hírt adtunk róla, hogy a megyében első lett a kapások begyűjtésében, most az ősz folyamán betonjárdát is kapott három utca. Így viszonyozza népünk állama a község dolgozóinak becsületes munkáját. A begyűjtési minisztérium vándorzászlaja ott díszleg a tanásházán és aki ott megfordul, büszkén néz rá, mert érzi, hogy neki is része van a község büszkeségéből.

Bedő községben nem kellett senkinek noszogtatni az állam iránti kötelezettségek teljesítésére. Senkinek nem kellett alkalmazni a 10 százalékos felelősséget. Hogy erre nem került sor, ez a falu dolgozó és a tanács közötti jó kapcsolatnak köszönhető.

Nem hagyják a végrehajtóbizottságot magára a tanács tagjai. A begyűjtési állandóbizottság itt nemcsak papírforma, hanem szerves része a falu életének. Hetenként ülésnek tudják most is, — mint mindig, — mi a soronkövetkező tennivaló. Segít ebben a végrehajtóbizottság is. Szinte egygyőzött a falu a tanácsal, mert hivatott tanács tagok képviselik a falu dolgozóit.

Ha kötelezettséget kell teljesíteni, akkor legelő a VB-tagok járnak és az állandóbizottság tagjai.

Beadásban például mindig a legelső új. Magyóros János 12 holdas dolgozó paraszt, az állandó bizottság elnöke. Aztán Papp Miklós 17 holdas, Zsurka Sándor 7 holdas, id. Magyóros Simon 5 holdas bizottsági tagok. És a bedőiek szeretik követni a jó példát.

A begyűjtési állandóbizottság mellett egy 32 tagú aktív munkaközösség működik.

Szinte behálózák a községet ezek a dolgozó parasztok és rögtön értesül a falu lakossága, ha valami feladatról van szó. Olyan ez a szervezet — szinte — mint az óramű. Új. Magyóros János már három éve elnöke ennek a bizottságnak. Erőti is a dolgát és szívén is viseli a falu ügyét. Magyóros Jánost lelkiismeretes munkájáért az ősz folyamán

magas kitüntetésben részesítette a begyűjtési miniszter. „A begyűjtés kiváló dolgozója” kitüntető jelvényt adományozta neki.

Erre a kitüntetésre nemcsak ő, hanem az egész falu büszke.

Nem véletlen az, hogy a legutóbbi tanácsülésen — december 6-án 132 dolgozó paraszt jelent meg. Zsúfolóság megtöltötte a tanácskozó termet. Itt részt kérnek a dolgozó parasztok a falu vezetéséből. Bárán bírálják a tanács munkáját, de segítségül és javaslatokkal sem takaródnak. Itt van a nyitja a község sikereinek, becsületének. A tanács és a tömegek közötti kapcsolatot, az egymás iránti megbecsülést csak fokozódott a júniusi program óta.

Sok más község vezetőinek fel is tűnt, miképpen jönnek létre ezek a nagy sikerek Bedőn. Nem régen az álmosdi tanács küldött el utaztak át Bedőre, hogy meggyőződjenek róla: igazak-e ezek a szép eredmények. Még a vételijgyekek is átnézték bizonyosságul. Végül is a két község vezetői abban állapodtak meg, hogy szorosabb kapcsolatot teremtenek ezután, sőt javasolják a felsőbb szerveknek, hogy szélesítsék, segítsék a községek közötti kapcsolatokat és tapasztalatcserét.

— ami nagyon helyes. A bedőiek nem pihentek le, hanem bizakodtak el a sikereik miatt. Az új begyűjtési tör-

vényerejű rendelet megjelenése után is munkához láttak. A végrehajtóbizottság és az állandóbizottság kiszámította mit jelent a községnek a több évre szóló rendelet. A számítások alapján kiderült, hogy a múlt évekhez hasonlítva majdnem 300 mázsa búzával, 200 mázsa takarmánygabonával, 100 mázsa napraforgóval, 33 mázsa sertéssel, 14 mázsa vágómarhával, 14 mázsa tojással, 14 mázsa baromfiával és 17.000 liter tejjel kevesebbet kell beadni.

Ennyivel kerül több Bedőről a szabad forgalomba. Ennek értéke — szerényen számolva is — 350.000 forint.

Új. Magyóros János, az állandóbizottság elnöke ismertette az adatokat — számítás — a bizottság tagjaival és az aktívák-

A Néplap postáijából

Budapesten vagyok az Orthopédiai Klinikán. A kezelés elsőrendű, az ellátás is kifogástalan. Most tapasztalom csak igazán, hogy a dolgozók hazájában valóban a legnagyobb érték az ember. Ez nemcsak nagyhangú szólam, hanem ez tett, ami a betegekkel való gondos ápolásban is kifejezésre jut.

Köszönöm a Néplap segítségét, hogy közbejárására jött kezelem. Reménykedem abban, hogy rövidesen meggyógyulok s akkor jó munkával hálálom meg népi demokráciánk szerető gondoskodását.

Kacsá Pál

Budapest, Karolina, u. 27.

Egyre növekedik azoknak az egészségügyi állandó bizottságoknak a száma, ahol lelkesen, áldozatkészen veszik ki részüket az állami munkából és segítik tanácsaink fejlődését az állandóbizottságok keretében végzett munkájukkal. Szép és követendő példáról tett tanubizonyítást az Újszentmargitai községi egészségügyi állandó bizottság.

A község csecsemő és terhesanyák védelmi tanácsadójának rendelőszobája földes volt, nem volt hozzá városzoba sem, ahol a terhes- és kisgyermekes anyák várakozhattak volna. Az állandóbizottság tagjai és aktívai társadalmi munkával városzobát

építettek. A földes helyiséget betonozták és egy csinos, a követelményeknek megfelelő egészségvédelmi tanácsadót hoztak létre.

Dr. Fónai Sándor

Megyei Tanács

Szüleim sokat meséltek gyermekkorukról, az akkori nehéz időkről. Míg kicsi voltam, nem nagyon értettem meg az elmondottakat, csak azt tudtam, hogy nekünk a felszabadulás után megvan a mindennapi megélhetésünk, nyugodtan dolgoznak szüleim s én pedig tanulok.

Az elmúlt hónapban is nagy örömet ért 40 kis pajtásommal együtt. Jó tanulásumk jutalmaként három héttel üdülhetünk Parádán, hazánk egyik legszebb üdülőhelyén. Sok kedves órátköltöttünk itt el. Meg volt mindenünk és bőséges ellátásban részesültünk.

Most az üdülés után kipihenve még jobban tanulok.

Kovács József

Nádudvar, IV. b. osztályos

Örömmel közöljük a Néplap szerkesztőségével, hogy a kabai Földművelésügyi szervezet az évi tervét december 10-én teljesítette. Eredményünket a verseny kiértékelésével érték el. Továbbra is igyekszünk, hogy minél nagyobb eredményeket érjünk el.

Papp Sándor,

a kabai földművelésügyi szervezet dolgozója

Ma Debrecenben szerepel a Magyar Néphadsereg Művészegyüttese

Ma este Debrecenben vendégszerepel a Magyar Néphadsereg Vörösi Csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese. Szereplésüket este fél 9-kor kezdik a Központi Kultúrothon nagytermében. A Néphadsereg együttese már több alkalommal szerepelt Debrecenben és valahányszor maradandó élményt, kellemes szórakozást nyújtott közönségének magasszínű, igényes műsorral, kicsiszolt művészetével. Most legújabb műsorát mutatja be, melyben mozgalmi és népdalok, népitáncok és zeneszámok váltakoznak. A műsor több szótartó Ilosfalvi Róbert, az együttes fiatal VIT-díjas tagja tolmácsolja, valamint Czövek István, akit szintén jól ismernek már Debrecenben.

Szeretettel üdvözljük a városunkban szereplő művészegyüttest és kívánunk szereplésükhöz ez alkalommal is sok sikert.

NAGYSIKERŰ

Kodály-díszhangverseny

A nagy magyar mester 71-ik születésnapja alkalmából rendezett díszhangversenyen szüföld-sig megülte az ünneplő közönség a Központi Kultúrothon nagytermét. Ez az est méltó volt színvonalában, telkességében Kodály művészetének történelmi jelentőségéhez.

— Boldog ez az ország, mert Kodály Zoltán valhalja magának — mondotta a budapesti Őnnepei Zenei Hét egyik szovjet művészvendége, Valóban magunkat becsüljük meg, ha Kodály művészetét megbecsüljük, ha magunkévá tesszük annak mélyességét, igaz magyarországi és magyarságában élő egyetemességét, kitaljesedeti humanizmusát.

Az ünnepi est kórusművekkel kezdődött. A debreceni Népi Együttes kórusa elsőnek a hamvasan üde, napsugaras ragyogású „Nagyszalontai köszöntőt” adta elő, majd első ízben szólt meg Debrecenben a pár hét előtti zenei héten bemutatott Virág Benedek versére szerzett legújabb kórusműve, a „Békesség óhaját 1301”. Kodály itt számmilliók szívéből felfakadó bekeségvágyának ad hangot, a legnagyobb karműveinek magasztos hangján, széles kitarulással, egyszerűségében is csodálatos kifejező erővel. A következő szám volt a három év előt vegyeskórus és népzenekarra írt, szóla rohamosan népszerűvé vált, mesterien megfogalmazott „Kálai kettős”, melyet a viharos társokra meg kellett is-

mételni. Minden számban, legfőképpen a műsori záró számban a népi együttes kórusa egészen kiváló teljesítményt nyújtott a szótartók kiegyenlítettségében, a hangzás teltségében, az árnyalatok gazdagságában. Czövek Lajos karnagy energikus, gondos irányítása alatt. Ez a kórus joggal igényelheti magának a fokozottabb hivatásos támogatást.

A debreceni MAV fülharmonikus zenekart a következő szám, a „Felszállott a páva” népdalra írt variációk állították szokaitlanul súlyos nehézségek elé. Kodály ezt a virtuóz hangszerelelű, a modern orkesztrálás ezeryni, kifinomult rafinériáját alkalmazó, megragadóan mélyreható mesterművet a világ egyik legelső zenekara, az amszterdami Concertgebouw részére írta. Hogy a végtelenül gazdag színpaletta, az egészben véve a mű súlyos mondanivalója, mely költőisége egészében érvényesült ezen az előadáson, az bizonyosga a zenekar újabb időben megitt rohamos fejlődésének és a vezénylő Rubányi Vilmos nevelői eredményeké.

A Psalmus Hungaricus fenséges dallamúveinek megrendítő költőszöve zárta az ünnepi estét, az énekkar, zenekar megilletődött tolmácsolásában, Rubányi lényegét megragadó vezénylőlete alatt. A tenorsólist Szabó Miklós adta elő tökéletes muzikalitással, magas hofokú átélésével. (T. D.)

SZÍNHÁZI HIREK

A Csokonai Színház ezévi ötödik bemutatójára kerül sor december 25-én. Ezúttal Kálmán Imre: Cirkuszherceg című operettjét mutatja be a színház együttese. Az

operettet vendégrendező Seregi László, a Magyar Néphadsereg Színháza rendezője rendezi, főszerepeit Szende Bessy, Bicséki Károly, Szedő Lajos, Angyal Sándor, Csáki Magda, Bán Ibolya, Nagy Béla játsszák. — A darab a mult század utolsó éveiben az Atlantic cirkuszban, Sergiusz nagyherceg palotájában és Bécsben a Károly herceg fogadóban játszódik, s korhű, művészi díszleteit Siki Emili tervezte. A Cirkuszherceg új színpadi formája a színház dramaturgjának, Szécsi Lajosnak és Szedő Lajos színésznek a munkája. December 25-től állandóan a Cirkuszhercegnő játsza a Csokonai Színház. A már eddig is megmutatkozó nagy érdeklődés a Luxemburg grófjához hasonló sikert ígér.

A MEGYEI KÖNYVTÁR OLVASÓTERMÉBEN

Csendet kérünk. — Talán kár is volt feltenni a hófehér falra ezt az üvegablát. Csend van a hatalmas olvasóteremben. Aki ide jön, óvatosan nyitja ki az ajtót, s csendesen, nagyon csendesen jár. Csak a papir zörgése hallik néha-néha, ha valaki fordítja a lapot. A falak mellett polcokon sok-sok könyv, a polcok mellett asztalok, s az asztalok mellett az olvasó.

Móricz Zsigmond: A nagy fejedelm című könyvét olvassa Magyar Lajos, a könyvtár egyik leggyakoribb olvasója. Megkérjük, hagyja abba egy pillanatra az olvasást s mondjon valamit nekünk.

— Rendszeresen szoktam járni ide, nyugodtan, zavartalanul lehet olvasni. S minden megtalálom, amire szükségem van. A könyv nagyon jelszik, szeretem nagyon Móriczot.

Köszönjük, s nem zavarjuk tovább Magyar elvtársat. Jó szórakozást kívánunk a jó könyvtárhoz.

★

Sajnos nagyon kevés az ifjúsági könyv, pedig nagyon nagy

az érdeklődés — mondja Nagy elvtársnő. Kevés a gyermekirodalom, a meséskönyv, ifjúsági történetek. De ebben hibás a könyvtáradó vállalat is. Kevés ilyen könyv jelenik meg, pedig nagyon sokan olvasnának. Ezt csak én tudom, akikőt kérlek.

★

A földszinti kölcsönzóben is igen nagy a forgalom.

Valamit Jókaitól kérnek. Nincs? Akkor Zola, — az sincs? Móricz? Mikszáth? — kérdi Nánási elvtársnő. — De a válasz egy: Nincs, nincs, kinn van. De azért végül mégis akad. Ez jó lesz. Lermontov: „Korunk hőse”.

Ha még egyszer ennyi Jókai, Mikszáth, Móricz lenne, az is kevés lenne, — mondja a kiköltésnő Horváth elvtársnő. De kevés a műszaki könyv is. Van, de még több kellene. Sokkal több.

★

Könyv, könyv és könyv mindenütt. A keskeny barna polco-

kon, az íróasztalon s még a székek is. Ez a raktár. A földön két hatalmas esomag — a most érkezett könyvek. Még ki sincs bontva. Itt tudjuk Béber László elvtársat. Megkérjük, mondjon valamit a könyvtárról, a könyvekről, s a kölcsönzókról.

— Igyekszünk mindenkinek a kérését kielégíteni, habár ez nagyon nehéz. Minden könyvünk ki van kölcsönzóve. Nagyon nagy a forgalom, egy hónapban tízezer, húsz ezer. A gyarapodás folyamatos. Minden jelentős újdonságot több példányban szereztünk be. Itt van például Szabó Pál: Új föld című könyve — 20 példányban, Hugó Viktor: Válogatott versei, Kónya Lajos verses kötet.

Egy Gorkij regényt is látunk s erről jut eszünkbe egy idézet:

„Szeressétek a könyvet, a tudás forrását.”

Itt a Megyei Könyvtár olvasótermében már ezt az igazságot érvényesítik az emberek!

Sz. L.

